

WSKAZANIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE ZABEZPIECZENIA ZAKŁADÓW I INSTYTUCJI W SYTUACJI OGRANICZENIA LUB PRZERWY W DZIAŁALNOŚCI, SPOWODOWANYCH SKUTKAMI KORONAWIRUSA

Budynki

Zalecamy, aby zwrócić uwagę na następujące elementy:

- Zabezpieczenie otworów dachowych przed wnikaniem wody do wnętrza budynku.
- Stan systemów odwodnienia dachów budynków – między innymi rynny, kanały, studzienki.
- Mocowanie i stan technicznych instalacji odgromowych.
- Stan techniczny instalacji użytkowych wewnątrz budynków, a w szczególności:
  - Sprawdzenie wszelkich głównych rozdzielni elektrycznych, głównych zaworów gazu oraz armatury kontrolno-regulacyjnej.
  - Odłączenie odbiorników energii elektrycznej wszędzie, gdzie tylko jest to możliwe i nie występują urządzenia wymagające stałego zasilania w energię elektryczną. Nie dotyczy to urządzeń do celów przeciwpożarowych.
  - Zabezpieczenie instalacji zasilania w gaz poprzez sprawdzenie działania systemów detekcji wycieku gazu, w tym w szczególności urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych. W miarę możliwości należy zapewnić automatyczną transmisję sygnałów alarmowych do miejsca przebywania ochrony fizycznej zakładu lub podłączenie alarmu do monitoringu Agencji Ochrony Mienia na zasadach alarmu włamaniowego.
  - Sprawdzenie oraz prowadzenie regularnych kontroli szczelności instalacji wodnej w pomieszczeniach, w których są rury i zawory, w miarę możliwości odłączenie zasilania wodnego poza zasilaniem do celów przeciwpożarowych.

Przechowywanie materiałów

Zalecamy podjęcie następujących kroków:

- Usunięcie wszystkich materiałów odpadowych poza budynki produkcyjno-magazynowe.
- Zgromadzenie w szczególności odpadów palnych w wyznaczonej strefie w odległości minimum 10 m od budynków lub w odrębnej strefie pożarowej do tego przeznaczonej.
- Odsunięcie materiałów palnych (składowanych na zewnątrz) od ścian zewnętrznych budynków. Dla ścian o konstrukcji z płyt warstwowych z wypełnieniem styropianowym lub poliuretanowym – minimum 15 m, dla ścian o konstrukcji tradycyjnej (murowane, żelbetowe) – minimum 10 m. Dodatkowo zalecamy, aby materiały palne gromadzone na zewnątrz zostały odsunięte na odległość co najmniej 5 m od linii ogrodzenia sąsiednich terenów.
- Odsunięcie na odległość nie mniejszą niż 2 m wszystkich materiałów surowcowych oraz opakowaniowych od maszyn produkcyjnych oraz przeniesienie ich do wyznaczonych miejsc składowania.
- Zabezpieczenie materiałów gromadzonych na zewnątrz budynków przed negatywnym wpływem warunków atmosferycznych, a w szczególności przed wodą i wilgocią oraz wpływem porywistego wiatru.
- Dokonanie demontażu butli gazowych z wózków widłowych oraz umieszczenie ich w miejscu wyznaczonym na zewnątrz obiektu.
- Przeniesienie butli z gazami palnymi (np. zestaw palnikowy tlen-acetylen) poza główne budynki zakładu do wyznaczonego miejsca przechowywania.
- Nie garażowanie wewnątrz budynków samochodów oraz maszyn kołowych zawierających paliwo.

Instalacje technologiczne

Instalacje technologiczne powinny podlegać szczególnej ochronie. W szczególności zalecamy:

- Prowadzenie kontroli oraz monitoringu parametrów pracy instalacji, maszyn i urządzeń technicznych, które nie mogą zostać wyłączone w czasie postoju zakładu.
- Oczyszczenie maszyn technologicznych oraz wykonanie ich konserwacji zgodnie z dokumentacją techniczną i / lub zasadami wiedzy technicznej, np. zabezpieczenie antykorozyjne dla elementów wrażliwych.
- Wszelkiego rodzaju maszyny i urządzenia, które nie wymagają pracy w trybie ciągłym, powinny zostać oczyszczone, zakonserwowane oraz odłączone od źródeł zasilania.
- Zapewnienie minimalnej obsady osobowej do sprawowania właściwego nadzoru i obsługi instalacji i urządzeń.
- Umieszczenie w bezpiecznym miejscu dokumentacji technicznej oraz danych produkcyjnych, a także wrażliwych elementów procesów produkcyjnych, takich jak: formy, szablony, rysunki techniczne i inne, które nie mogą być w łatwy sposób odtworzone.

Systemy bezpieczeństwa i dozoru

Zalecamy podjęcie następujących kroków:

- Utrzymywanie w pełnej gotowości wszelkich systemów ochrony przeciwpożarowej i przeciwkradzieżowej (włączone i sprawne). W szczególności należy zapewnić sprawność przekazywania sygnałów alarmowych z systemu sygnalizacji pożarowej (SSP) i antywłamaniowej (SSWiN) oraz alarmy z systemów detekcji gazów do stale dozorowanego miejsca.
- Odłączenie zasilania elektrycznego od maszyn i urządzeń, poza zasilaniem urządzeń służącym celom ochrony przeciwpożarowej, np. pompy do celów pożarowych, wentylacja w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem (Ex), systemy bezpieczeństwa technologicznego maszyn i urządzeń.
- Zamknięcie wszystkich drzwi i bram pożarowe w budynkach (jeżeli takie występują).
- Zapewnienie stałego fizycznego dozoru zakładu wraz z wprowadzeniem obchodów na zewnątrz i wewnątrz budynków (o ile nie zostały wprowadzone) z częstotliwością co najmniej raz na zmianę.
- Przeszkolenie służb i pracowników ochrony zakładu w zakresie postępowania w przypadku wystąpienia awarii instalacji i urządzeń technicznych ze szczególnym uwzględnieniem lokalizacji głównych wyłączników prądu oraz głównych zaworów gazowych, a także wskazanie miejsc lokalizacji innych mediów.
- Zapewnienie służbom i pracownikom ochrony dostępu do wszelkich numerów alarmowych, służb konserwacyjnych oraz numery telefonów osób zarządzających zakładem.
- Włączanie każdorazowo oświetlenia zewnętrznego budynków na okres nocny.

Prace remontowe, modernizacyjne, budowlane

Zalecamy:

- Prowadzenie prac remontowych, modernizacyjnych czy budowlanych na podstawie instrukcji zawierającej wytyczne związane z rodzajem i zakresem prac oraz przestrzeganiem przepisów bhp i przeciwpożarowych.
- Ścisłe przestrzeganie postanowień przepisów oraz Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego w przypadku prowadzenia prac pożarowo-niebezpiecznych.
- Zapewnienie, że wszelkie maszyny i urządzenia techniczne, stosowane podczas prac remontowych, modernizacyjnych czy budowlanych spełniają wymagania bhp, Polskich Norm, właściwych przepisów oraz wytycznych producentów.
- Zapewnienie, że wykonywanie prac remontowych, modernizacyjnych czy budowlanych przez podmioty zewnętrzne prowadzone jest wyłącznie na podstawie pisemnego zezwolenia wydanego przez uprawnionego pracownika zakładu.
- Zapewnienie, że w każdym przypadku przekazanie miejsca prowadzenia prac oraz jego odbiór prowadzone są na podstawie odpowiedniego protokołu.
- Oznakowanie miejsca prowadzenia prac znakami bezpieczeństwa oraz odpowiednie zabezpieczenie i dozоровanie.

Ponadto rekomendujemy zapoznanie się i śledzenie na bieżąco zaleceń wydanych przez Ministerstwo Rozwoju, Główny Inspektorat Sanitarny, Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej oraz informacji ze stron firmy worldaware (doradca kryzysowy):

<https://www.gov.pl/web/rozwoj/zalecenia-dla-przedsiębiorców-w-związku-z-rozprzestrzenianiem-sie-koronawirusa>

<https://gis.gov.pl/aktualnosci/apel-glownego-inspektora-sanitarnego-w-związku-z-występowaniem-koronawirusa-w-polsce>

<https://www.straz.gov.pl/Koronawirus/index>

<https://www.worldaware.com/resources/intelligence-alerts/intelligence-alerts-global-response-2019-novel-coronavirus-outbreak>

Przedstawione wskazania i rekomendacje nie wyczerpują katalogu działań, jakie należy przedsięwziąć, mając na względzie szeroko rozumiane bezpieczeństwo. Każdorazowo powinny być dostosowane indywidualnie do zakładu, dlatego za każdym razem gorąco zachęcamy do bezpośredniego kontaktu z Oddziałem lub bezpośrednio ze specjalistami oceny ryzyka.

Poniziej dane kontaktowe specjalistów oceny ryzyka Risk Consult Polska Sp. z o.o. działających na zlecenie InterRisk TU S.A. Vienna Insurance Group:

<p>Agnieszka Maciejewska tel: +48 519 065 564 agnieszka.maciejewska@riskconsult.pl</p>	<p>Grzegorz Piotrowski tel: + 48 519 320 839 grzegorz.piotrowski@riskconsult.pl</p>
<p>Marek Głogowski tel: + 48 519 065 546 marek.glogowski@riskconsult.pl</p>	<p>Gerard Borowy tel: +48 887 841 906 gerard.borowy@riskconsult.pl</p>
<p>Piotr Starzyński tel: + 48 601 209 583 piotr.starzynski@riskconsult.pl</p>	<p>Artur Rozmysłowicz tel: + 48 519 320 969 artur.rozmyslowicz@riskconsult.pl</p>
<p>Dariusz Koliński tel: + 48 519 065 425 dariusz.kolinski@riskconsult.pl</p>	<p>Jarosław Lewandowski tel: +48 887 841 904 jaroslaw.lewandowski@riskconsult.pl</p>

W okresie pandemii Inżynierowie Risk Consult Polska Sp. z o.o. są cały czas do dyspozycji Klientów zarówno telefonicznie, jak i przez różnego rodzaju komunikatory (np. Skype itp.). Jednocześnie jesteśmy gotowi na bezpośrednie spotkanie z Klientami w miejscach ubezpieczenia.